ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОПЕРАЦІЙНОЇ БЕЗПЕРЕРВНОСТІ ЧЕРЕЗ ДИВЕРСИФІКАЦІЮ КАДРОВОГО СКЛАДУ В УКРАЇНІ

Навчальний курс з управління якістю у сфері протимінної діяльності, Україна, 2025 рік © Вася Штефаняк

СИСТЕМА ПІД ТИСКОМ

Сектор протимінної діяльності України працює в масштабному режимі у відповідь на значне забруднення вибухонебезпечними предметами та потреби відновлення, водночас залишаючись в умовах активного збройного конфлікту. Разом із тим, доступність робочої сили зазнала значного впливу війни, зокрема через масштабну мобілізацію чоловіків. Це створило структурний виклик: як підтримувати операції з розмінування, коли доступність персоналу обмежена й непередбачувана[1].

АДАПТАЦІЯ МОДЕЛЕЙ КАДРОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЛЯ ПІДТРИМАННЯ БЕЗПЕРЕРВНОСТІ ОПЕРАЦІЙ

Дефіцит кадрів і плинність персоналу, пов'язані з мобілізацією, можуть призводити до потенційної неефективності через повторний набір, перепідготовку, втрату досвіду, затримки та зниження готовності до масштабування. Усе це означає менш ефективне використання фінансових ресурсів, часу та фахових знань.

У відповідь оператори адаптували методи підбору та працевлаштування з метою диверсифікації кадрового складу та забезпечення безперервності операцій.

- Методи набору персоналу було реформовано для усунення перешкод, зокрема вимог щодо попереднього військового досвіду.
- Для нових працівників проводять навчання з метою підтримання їх інтеграції в операційні ролі.
- Розробляють можливості кар'єрного зростання для підтримки процесу утримання персоналу та професійного просування в межах сектора.

Ці зміни розширили доступний кадровий резерв і дали змогу багатьом жінкам увійти до сектора та залишатися в ньому[2].

Досвід України показує, що адаптація кадрового складу потребує сталих інвестицій у набір персоналу, навчання та професійний розвиток упродовж тривалого часу, щоб підтримувати операційну спроможність і сприяти утриманню персоналу[3].

Дані з багатьох аспектів протимінної діяльності підтверджують, що усунення перешкод для входу в галузь і забезпечення цільової підготовки дають змогу особам без попереднього військового досвіду ефективно виконувати завдання з розмінування, тим самим розширюючи кадрову спроможність[4].

ПІДТРИМАННЯ ОПЕРАЦІЙНОЇ БЕЗПЕРЕРВНОСТІ Й ЕФЕКТИВНОСТІ

В Україні набір, розвиток і просування жінок на операційні посади допомогли підтримувати рівень укомплектованості персоналом попри тиск, пов'язаний із мобілізацією.

Сьогодні жінки становлять близько 29% кадрового складу сектора протимінної діяльності, а приблизно 22% операційних ролей, зокрема з розмінування й обстеження, виконують жінки[5]. Отже, диверсифікований кадровий склад став важливим чинником підтримання операцій у середовищах із високим попитом і обмеженими ресурсами.

Диверсифікація кадрового складу в Україні є не лише заходом інклюзії, а й практичною операційною стратегією. Розширюючи резерв доступного персоналу, оператори можуть:

- підтримувати рівень укомплектованості завдяки ширшому кадровому резерву;
- зменшувати перебої в роботі;
- забезпечувати проведення польових операцій у мінливих умовах.

Отримані переваги для ефективності мають насамперед системний характер. Диверсифікація кадрового складу необов'язково збільшує щоденний обсяг виконання робіт кожною окремою командою, однак вона допомагає всій системі протимінної діяльності працювати ефективніше завдяки зменшенню перебоїв, повторних циклів набору та перепідготовки, втрати досвіду, затримок і зниження готовності до масштабування. У цьому сенсі диверсифікація забезпечує безперервність операцій і спроможність виконувати завдання в умовах тривалого кадрового тиску.

Дані з інших контекстів свідчать, що жінки-сапери працюють за тими самими операційними стандартами, що й чоловіки, і сприяють підтриманню безперервності операцій. Це підтверджує твердження, що диверсифікація підтримує не лише цілі інклюзії, а й операційну безперервність[6].

Отже, склад кадрового ресурсу безпосередньо пов'язаний з операційною безперервністю, а операційна ефективність залежить від здатності адаптувати кадрові структури до мінливих контекстів і кадрових обмежень.

ВПЛИВ НА ОПЕРАЦІЙНУ БЕЗПЕРЕРВНІСТЬ

Такі зміни в методах підбору персоналу та формуванні кадрового складу допомагають підтримувати операційну спроможність попри кадрові обмеження. Вони зменшують вразливість до дефіциту персоналу та підтримують безперервність операцій із розмінування.

Це особливо важливо в контексті, де затримки з розмінуванням безпосередньо впливають на безпеку цивільного населення, а також на доступ до основної інфраструктури та засобів до існування. Протимінна діяльність залежить від послідовних і сталих операцій, а перебої з укомплектуванням персоналом можуть безпосередньо впливати як на темпи, так і на ефективність розмінування.

Інклюзивні методи підбору персоналу також зменшують залежність від традиційних каналів формування кадрового складу, допомагаючи пом'якшувати дефіцит робочої сили та підтримувати операційний результат[7].

Приклад України підкреслює, що кадрові обмеження є основним операційним викликом, а реформи у сфері підбору та навчання персоналу, особливо диверсифікація кадрового складу, необхідні для підтримання операційної безперервності.

КЛЮЧОВІ ВИСНОВКИ ТА НАСЛІДКИ

Підтримання адаптивного кадрового складу є однією з важливих складових безперервності та ефективності операцій у протимінній діяльності.

Це має кілька важливих наслідків:

- диверсифікація кадрового складу підтримує безперервність операцій у кризових ситуаціях;
- інклюзивний набір персоналу розширює операційну спроможність;
- навчання та кар'єрний розвиток необхідні для ефективної інтеграції нового персоналу;
- для підтримки розвитку кадрового складу впродовж тривалого часу необхідне стале та гнучке фінансування.

ПРИМІТКИ

1. GICHD (2025). Clearing the Way Forward: Women, Peace, and Security in Ukraine's Mine Action Response.
2. GICHD (2025). Clearing the Way Forward: Women, Peace, and Security in Ukraine's Mine Action Response.
3. GICHD (2025). Clearing the Way Forward: Women, Peace, and Security in Ukraine's Mine Action Response.
4. Raphaela Lark, David Hewitson and Dominic Wolsey. "Gender and Operational Efficiency," The Journal of Conventional Weapons Destruction: Vol.26: 1, Art. 7 (2022), Gender and Operational Efficiency - JMU.
5. GICHD (2025). Clearing the Way Forward: Women, Peace, and Security in Ukraine's Mine Action Response.
6. Raphaela Lark, David Hewitson and Dominic Wolsey. "Gender and Operational Efficiency," The Journal of Conventional Weapons Destruction: 26: 1, Art. 7 (2022), Gender and Operational Efficiency - JMU.
7. Lark, David Hewitson and Dominic Wolsey. "Gender and efficiency," The Journal of Conventional Weapons Destruction: 022), Gender and Operational Efficiency - JMU.

Australian Aid

Цей проєкт став можливим завдяки щедрій фінансовій підтримці уряду Австралії. Думки, результати досліджень і висновки, викладені в цьому документі, належать авторам і необов'язково відображають погляди уряду Австралії.